

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Urtos/3/2020
Identifikačné číslo spisu:	5020010006
Dátum vydania rozhodnutia:	15.07.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:5020010006.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. na neverejnom zasadnutí konanom 15. júla 2020 v Bratislave, v trestnej veci odsúdeného I. Y., v konaní o podmiennečnom prepustení menovaného z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného I. Y. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 0Ntc/6/2020 z 30. apríla 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, sťažnosť odsúdeného I. Y. z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline uznesením, sp. zn. 0Ntc/6/2020 z 30. apríla 2020 podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, zamietol návrh odsúdeného I. Y. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. Ntc/52/2016 zo 14. decembra 2016, ktorým bol uznaný rozsudok Krajského súdu v Ostrave, sp. zn. 49T/8/2012 z 27. júna 2013, v spojení s uznesením Vrchného súdu v Olomouci, sp. zn. 4To/63/2013 zo 17. septembra 2013, pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákonníka Českej republiky, vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Krajský súd v Žiline svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tak, že: „Krajský súd po vyhodnotení všetkých vykonaných dôkazov dospel k záveru, že odsúdený nespĺňa materiálnu podmienku, splnenie ktorej je nevyhnutné pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený bol opakovane súdne trestaný pre úmyselnú trestnú činnosť. V roku 1996 bol odsúdený pre trestné činy vraždy a nedovoleného ozbrojovania k nepodmiennečnému trestu odňatia slobody vo výmere 11 rokov. Dňa 1. augusta 2002 bol z výkonu tohto trestu odňatia slobody prvýkrát podmiennečne prepustený, pričom v skúšobnej dobe sa dopustil trestnej činnosti, v dôsledku čoho mu bol nariadený zvyšok trestu odňatia slobody dňa 24. júla 2007. Opätovne bol podmiennečne prepustený dňa 19. februára 2010, pričom mu bola určená skúšobná doba na 3 roky, teda do 19. februára 2013. Je nesporné, že počas plynutia aj tejto skúšobnej doby sa v P. V. dňa 8. marca 2012 dopustil trestnej činnosti, a to obzvlášť

závažného zločinu lúpeže podľa § 173 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák., pre ktorý bol v Českej republike aj právoplatne odsúdený a ktoré odsúdenie bolo uznané v Slovenskej republike. Možno teda konštatovať, že odsúdený bol v minulosti už opakovane podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, pričom počas plynutia skúšobných dôb sa opätovne dopustil trestnej činnosti. Aj keď od jeho posledného rozhodnutia o jeho žiadosti o podmienčne prepustenie, bolo rozhodnuté o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody tak, že bol zaradený do ústavu s minimálnym stupňom strázenia a bol aj jeden krát disciplinárne odmenený, ani samotné tieto skutočnosti s poukazom aj na hodnotiacu správu riaditeľa ÚVTOS Martin, nepostačujú podľa názoru krajského súdu dospieť k objektívnemu záveru, že odsúdený plnením svojich povinností preukázal polepšenie v takej miere, na základe ktorého by bolo možné opodstatnene očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Z chápania trestu ako účelového opatrenia vyplýva, že ak sa doposiaľ odpykanou časťou trestu už dosiahol účel sledovaný trestom, ďalší výkon trestu nie je potrebný a nie je ani odôvodnený. Podľa názoru krajského súdu doteraz odpykanou časťou trestu ešte nebol dosiahnutý účel sledovaný trestom, nakoľko aj z hodnotiacej správy riaditeľa ÚVTOS Martin vyplýva, že odsúdený len čiastočne preukázal splnenie podmienok na podmienčne prepustenie. Aj s prihliadnutím na predchádzajúce rozhodnutie o žiadosti odsúdeného z roku 2019 dospel krajský súd k záveru, že od posledného rozhodnutia o žiadosti odsúdeného nedošlo k takej výrazne zmene podmienok, na ktoré je potrebné prihliadať pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného, na základe ktorých by bolo možné opodstatnene očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život. V tejto súvislosti krajský súd poznamenáva, že aj opakované odsúdenia I. Y. v minulosti nasvedčujú tomu, že výkonmi trestov sa nedosiahla jeho očakávaná náprava a prevýchova a preto je na mieste, aby bol naplnený účel trestu aj v tom smere, že sa zabezpečí ochrana spoločnosti pred odsúdeným tým, že sa mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže krajský súd dospel k záveru, že nebolo dostatočne preukázané splnenie materiálnej podmienky u odsúdeného a to, že možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, preto návrh odsúdeného o podmienčne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol".

Proti tomuto rozhodnutiu podal riadne a včas sťažnosť odsúdený, ktorú odôvodnil tak, že: „Snažil som sa celý rok, aby som dokázal, že si tú šancu zaslúžim. Už minulý rok mi KS Žilina zamietol žiadosť a Vy Najvyšší súd SR ste moju sťažnosť zamietol, no uviedli ste, že samotná trestná minulosť by nemala byť dôvodom na zamietnutie mojej žiadosti. KS Žilina opäť svoje zamietavé stanovisko oprel o moju trestnú minulosť! Je na mieste, aby som uviedol, že som v minulosti bol 5 x trestne zodpovedný podľa výpisu, no hoci som nespočet krát uviedol, že dve odsúdenia v J. nie sú trestnoprávného charakteru! Napriek tomu nikto vec neoveril a stále mi je vyčítané, že som páchal trestnú činnosť i v J.. Ďalej chcem poukázať na výčitku KS, že som už bol v minulosti podmienčne prepustený a podmienku som porušil. Áno, súd má právo mi túto skutočnosť vyčítať, no stalo sa to pred 18 rokmi! Čo sa týka môjho podmienčného prepustenia opätovného zo dňa 19.2.2010, č. k. 22PP 1/2010, jedná sa o tú istú vec a chcem poukázať, že OS Žilina mi podľa uznesenia zo dňa 19.2.2010 odpustil 2 roky, 3 mesiace a 23 dní! Niekoľko krát som dôvodne poukázal na chybné rozhodnutia. Veď ako mi mohol OS Žilina 19.2.2010 odpustiť 2 roky, 3 mesiace a 23 dní, keď som v danej trestnej veci KS v Banskej Bystrici dostal 11 rokov? Od 17.12.1992 do 17.12.1994 som bol vo vyšetrovacej väzbe celé dva roky! Potom som bol dodaný do výkonu trestu 1.3.1997 a trest som vykonával až do 1.8.2002!, kedy som bol 1 x podmienčne prepustený. Dňa 2.9.2007 som nastúpil vykonať zvyšok trestu, lebo som porušil podmienku. Následne som bol 29.2.2010 opätovne prepustený. Chcem poukázať, že k 1.9.2010 som mal z celkového trestu vykonaných 9 rokov, 9 mesiacov a 17 dní. To znamená, že mi OS Žilina mohol 19.2.2010 odpustiť 13 mesiacov a 14 dní, tak ako je možné, že mi podľa uznesenia odpúšťal 2 roky, 3 mesiace a 23 dní ?? celý život popieram plnú trestnoprávnú zodpovednosť za skutok vraždy, samotné súdy ako i Vy najvyšší súd ste tak v roku 1994 urobili, keď ste rozsudok zrušili. Stále mi je vyčítaná minulosť, no súd tu vo výkone trestu nie je. To, že mi ústav Sučany uviedol, že som čiastočne splnil podmienky, je zaužívaný zvyk v hodnotení, nakoľko tu v minimálnom stupni viac krát trestaná osoba iné hodnotenie nedostane. Veď v strednom stupni som bol plne doporučený a po preradení som bol i tu v minimálnom stupni odmenený. Súhlasil som i s dohľadom, dokonca som sám kontaktoval probačnú. Preto Vás najvyšší súd žiadam, aby ste zrušil uznesenie KS v Žiline a podmienčne ma prepustil!"

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že Krajský súd v Žiline rozhodol správne a v súlade so zákonom, keď žiadosť odsúdeného zamietol.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Rovnako ako krajský súd aj Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že u odsúdeného je splnená formálna podmienka na podmienene prepustenie.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky podmienene prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody najvyšší súd uvádza, že podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je opodstatnené len vtedy, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré môžu mať v rámci konania o podmienene prepustení význam, je daný predpoklad, že odsúdený po podmienene prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Okolnosťou, ktorá má v tejto súvislosti veľký význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane vyhodnotenia rizika jeho prípadnej recidívy.

Najvyšší súd poznamenáva, že každý si v živote zaslúži dostať šancu na nápravu chyby (chýb), ktorej sa dopustil a na preukázanie, že jeho zlyhanie bolo ojedinelé a už sa nebude opakovať. K odsúdenému I. Y. boli súdy (nad obvyklé zvyklosti) mimoriadne štedré, keď mu dali nie jednu ale až dve šance na nápravu - vo forme dvoch podmienene prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Prvýkrát 1. augusta 2002 a druhýkrát 19. februára 2010. Odsúdený v oboch prípadoch, po podmienene prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, spáchal v skúšobnej dobe trestnú činnosť a tak premárnil svoje šance dokázať spoločnosti, že sa polepšil - napravil.

Z histórie správania sa odsúdeného I. Y. možno vyvodiť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti prevažujú nad ochotou žiť riadny a slušný život s tým, že pravidlá normálneho spoluzitia je schopný rešpektovať len pod dozorom vo väzení. Benefit rešpektovania pravidiel platných vo výkone trestu sa v prípade odsúdeného I. Y. prejavil v tom, že bol preraadený do iného (miernejšieho) ústavu na výkon trestu odňatia slobody (uznesenie krajského súdu v Žiline, sp. zn. 0Ntc/1/2019 z 5. marca 2019). V jeho prípade ale riziko recidívy - opätovného zlyhania, ak by bol podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, výrazne prevažuje nad ochotou najvyššieho súdu uveriť, že sa už konečne rozhodol viesť riadny život.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky zdieľa právny názor a právny záver krajského súdu o nenaplnení materiálnej podmienky na pozitívne rozhodnutie o žiadosti ods. I. Y. o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a uvádza, že odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 0Ntc/6/2020 z 30 apríla 2020 je úplné, zrozumiteľné, presvedčivé a preto na neho v celom rozsahu odkazuje bez potreby opakovať tam uvedené rozhodné skutočnosti.

S ohľadom na vyššie uvedené rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.